

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13165/2025
31.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасминке Обућина и Весне Мاستиловић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник, Бојан Тадић, адвокат у ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Драган Драгичевић, адвокат у ..., ради одржавања личних односа сродника са малолетном децом, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 219/25 од 15.05.2025. године, у седници одржаној 31.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене и пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 219/25 од 15.05.2025. године и пресуда Основног суда у Убу П2 125/24 од 05.03.2025. године се **УКИДАЈУ** и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 219/25 од 15.05.2025. године, потврђена је пресуда Основног суда у Убу П2 125/24 од 05.03.2025. године којом је ставом један изреке уређен лични однос између тужилаца са њиховим унуцима, малолетном ГГ, малолетним ДД и малолетном ЂЂ, тако што ће исти заједно проводити време сваког другог викенда у месецу и то почев од петка у 19,00 часова до недеље у 19,00 часова, сваку крсну славу тужилаца-Аранђеловдан (21.новембар) и то почев од дана уочи славе од 19,00 часова па до 20 часова на дан славе, прву недељу зимског распуста, као и прве две недеље летњег распуста, и обавезана тужена да тужиоцима преда малолетну децу ради одржавања личних односа у означено време испред стана где живи са малолетном децом, а тужиоци се обавезују да малолетну децу врате и предају туженој у означено време испред стана где живи, а ставом другим изреке првостепене пресуде одлучено да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Против другостепене пресуде тужена је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама одређеним чланом 408 Закона о парничном поступку Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка које могу

представљати ревизијски разлог нема. Међутим, основано се ревизијом указује да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Предмет тужбеног захтева је уређење начина одржавања личних односа између тужилаца са њиховим малолетним унуцима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је била у браку са сада пок. ЕЕ, који је преминуо ...2022. године, сином овде тужилаца, а током ког брака су рођени мал.ГГ, рођена ...2017. године, мал. ДД, рођен ...2016. године и мал. ЂЂ, рођена ...2018. године. Након смрти свог супруга, тужена је наставила заједно са малолетном децом да живи у заједничком домаћинству са тужиоцима, све до 24.05.2024. године када је напустила домаћинство. Из налаза и мишљења Центра за социјални рад у Убу од 29.11.2024. године утврђено је да тужена тренутно живи са троје малолетне деце у изнајмљеном стану у ..., да је након смрти супруга тужена наставила заједно са децом да живи у ..., али да је породично домаћинство у ..., заједно са троје малолетне деце напустила маја месеца 2024. године. Према мишљењу Центра за социјални рад, тужиоци, као баба и деда малолетне деце, имају право да одржавају односе са својим унуцима, нарочито ако се у виду има чињеница да су деца одрасла у кући тужилаца, да су велики део времена током одрастања проводили са бабом и дедом, као и да је у најбољем интересу да деца и даље одржавају контакт са тужиоцима, због чега су предложили модел виђања између тужилаца и малолетне деце. Из допунског налаза Центра за социјални рад у Убу од 23.12.2024. године утврђено је да су деца и по неколико дана остајала сама са тужиоцима у време док је тужена била одсутна, када су баба и деда на задовољавајући начин бринули о троје унучади. Нижестепени судови даље утврђују да је приликом разговора са туженом иста изјавила да је једном приликом мал.ГГ након што је имала контакт са бабом и дедом плакала, али да је након обављеног разговора са мал. ГГ иста изјавила да воли да иде код бабе и деде у Утврђено је да и после неколико саветодавних разговора у Центру за социјални рад, није се дошло до одговарајућих резултата, у циљу договора између странака о одражавању личних односа тужилаца са малолетним унуцима, због чега је Центар за социјални рад предложио укључивање других институција у виду саветовалишта на превазилажењу ових проблема.

Првостепени судови применом одредбе члана 6. став 1, члана 61. став 5, члана 266. став 1. Породичног закона и члана 3. и 8. Конвенције и правима детета, прихватајући налаз и мишљење Центра за социјални рад у Убу од 29.11.2024. године и допунски налаз од 23.12.2024. године закључују да између тужилаца и малолетне деце постоји посебна блискост, да су малолетна деца од свог рођења па до маја 2024. године живела у домаћинству са тужиоцима у ..., да су тада свакодневно остваривали контакт, као и да су у више наврата услед одсутности мајке остајали сами са тужиоцима који су на адекватан начин бринули о њима, играли, хранили и пресвлагали, те да је у интересу малолетне деце одржавање личних односа са бабом и дедом, при чему сама деца, како закључују нижестепени судови, имају жељу да одлазе код тужилаца и остварују контакт са њима, прихватајући предложени модел виђања од стране органа старатељства, за који наводе да је у најбољем интересу малолетне деце.

Одредбом члана 61. став 5. Породичног закона прописано је да дете има право да одржава личне односе са сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост, ако то право није ограничено судском одлуком.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета прописано је да у свим активностима који се тичу деце од примарног значаја је интерес детета, без обзира на то да ли спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Ставом два истог члана прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и преузимају по том циљу све потребне законодавне и административне мере. Породични закон по члану 6. став 1. прописује да је свако дужан да се руководи најбољим интересима детета у свим активностима које се тичу детета, док је чланом 270. Породичног закона прописано да пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Правилно нижестепени судови закључују да је у интересу малолетне деце одржавање личних односа између тужилаца и малолетне деце. У интересу деце је да одржавају личне односе са бабом и дедом, родитељима њиховог покојног оца, чиме се обезбеђује заштита њиховог права на породични живот. Међутим, основано се ревизијом тужене указује да је само малолетна ГГ изразила жељу да посећује бабу и деду, док се малолетни ДД није на недвосмислен начин изјаснио, а малолетна ЋЋ, која је и најмлађа, привржена је мајци и уопште није говорила. Без обзира на различит однос деце према тужиоцима, који несумњиво имају јак емотивни мотив да виђају децу, суд закључује да између деце и тужилаца постоји посебна блискост и да је у интересу деце одржавање личних односа са тужиоцима на начин како је предложено извештајем Центра за социјални рад. Занемарена је и констатација Центра да између странака постоји лоша комуникација и да је у интересу деце побољшање комуникације, уз препоруку, с обзиром да саветодавни разговори у Центру нису дали резултате, да се укључе и друге институције на превазилажењу проблема.

С обзиром на препоруку Центра за социјални рад о укључивању других институција, изјашњење мал. ДД да жели да борави код ујака, а понекад код бабе и деде, повученост мал. ЋЋ, која је привржена мајци и није комуницирала са радником Центра за социјални рад приликом посете, као и констатацију Центра за социјални рад да деца, мал. ДД и мал. ЋЋ пружају отпор према одласцима код бабе и деде, преурањен је закључак првостепеног и другостепеног суда да су сво троје деце јако емотивно везани за бабу и деду.

Интерес детета је правни стандард, а поступање у складу са најбољим интересом детета подразумева доношење одлуке на начин који одговара емотивним и развојним потребама деце, који ће продуктивно утицати на њихов даљи развој и позитивно се одразити на развој њихове личности и поспешити сећања на преминулог оца.

Стога Врховни суд налази да је правилан закључак нижестепених судова у делу којим констатују да тужиоци имају право да одржавају личне односе са малолетним унуцима и да је у интересу малолетне деце да посећују родитеље покојног оца. Међутим, за сада се не може закључити да је модел одржавања личних односа који је

одређен нижестепеним пресудама у складу са најбољим интересима сво троје малолетне деце обзиром да чињенице битне за пресуђење нису у потпуности утврђене имајући у виду изјашњење малолетног ДД и понашање малолетне ЂЂ, као и чињеницу конфликтног односа између странака, уз указивање Центра за социјални рад на могућност укључивања и других институција што је у складу са чланом 270. Породичног закона.

Стога ће суд у поновном поступку на несумњив начин имајући у виду члан 266. и 270. Породичног закона утврдити шта је најбољи интерес сваког детета појединачно, не занемарујући чињеницу да и између деце такође постоји емотивна веза и наћи модел одржавања личних односа са тужиоцима који је у најбољем интересу малолетне деце.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић